

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.9.2020.
COM(2020) 568 final

2020/0259 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o privremenom odstupanju od određenih odredbi Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tehnologija koje pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga upotrebljavaju za obradu osobnih i drugih podataka u svrhu borbe protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Ciljevi prijedloga

Direktivom 2002/58/EZ („Direktiva o e-privatnosti”)¹ osigurava se zaštita privatnog života, povjerljivosti komunikacija i osobnih podataka u području elektroničkih komunikacija. Njome se provode članci 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) u sekundarnom zakonodavstvu Unije.

Stupanjem na snagu Europskog zakonika elektroničkih komunikacija („EECC”)² 21. prosinca 2020. definicija elektroničkih komunikacijskih usluga bit će zamijenjena novom definicijom kojom se obuhvaćaju brojno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge. Stoga će od tog datuma te usluge biti obuhvaćene Direktivom o e-privatnosti koja se oslanja na definiciju iz EECC-a. Ta se promjena odnosi na komunikacijske usluge kao što su usluge razmjene poruka, internetske pošta i internetska telefonija.

Određeni pružatelji brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga već se koriste posebnim tehnologijama za otkrivanje seksualnog zlostavljanja djece na svojim uslugama i prijavljivanje takvih slučajeva tijelima nadležnima za izvršavanje zakonodavstva i organizacijama koje djeluju u javnom interesu protiv seksualnog zlostavljanja djece i/ili za uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. Te organizacije obraćaju se nacionalnim dežurnim telefonskim linijama za prijavu materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece te organizacijama čija je svrha smanjiti seksualno iskorištavanje djece i spriječiti viktimizaciju djece, a smještene su u EU-u i u trećim zemljama.

Seksualno zlostavljanje djece posebno je teško kazneno djelo koje ima dalekosežne i ozbiljne doživotne posljedice za žrtve. Ta kaznena djela povređuju djecu, ali uzrokuju i znatnu i dugoročnu društvenu štetu. Borba protiv seksualnog zlostavljanja djece prioritet je EU-a. Europska komisija donijela je 24. srpnja 2020. strategiju EU-a za učinkovitiju borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece³, čiji je cilj pružiti učinkovit odgovor na razini EU-a na kazneno djelo seksualnog zlostavljanja djece. Komisija je najavila da će predložiti potrebno zakonodavstvo za učinkovito suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu, među ostalim tako što će se od relevantnih pružatelja internetskih usluga zahtijevati da otkriju poznate materijale koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece i obvezati ih da te materijale prijave javnim tijelima do drugog tromjesečja 2021. Najavljeno zakonodavstvo trebalo bi zamijeniti ovu Uredbu uspostavljanjem obveznih mjera za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece kako bi djelovanje tijela za izvršavanje zakonodavstva i relevantnih aktera u privatnom sektoru bilo jasnije i izvjesnije u borbi protiv internetskog zlostavljanja, istodobno osiguravajući poštovanje temeljnih prava korisnika, uključujući posebice pravo na slobodu izražavanja i mišljenja, zaštitu osobnih podataka i privatnosti te stavljajući na raspolaganje mehanizme koji osiguravaju odgovornost i transparentnost.

Pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga moraju se pridržavati obveze iz Direktive o e-privatnosti o poštovanju povjerljivosti komunikacija i uvjeta za obradu komunikacijskih

¹ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

² Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija (preinaka) (SL L 321, 17.12.2018., str. 36.–214.).

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za učinkovitiju borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece, 24.7.2020., COM(2020) 607 final

podataka. Trenutačna praksa nekih brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga za otkrivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu mogla bi se kositi s određenim odredbama Direktive o e-privatnosti. Direktiva o e-privatnosti ne sadržava izričitu pravnu osnovu za dobrovoljnu obradu sadržaja ili podataka o prometu u svrhu otkrivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu. Stoga će, za usluge u području primjene Direktive o e-privatnosti, pružatelji usluga i dalje moći primjenjivati takve mjere samo ako države članice donesu zakonodavne mjere u skladu s člankom 15. te direktive koje udovoljavaju zahtjevima te odredbe. Dok takve nacionalne zakonodavne mjere ne postoje i do donošenja dugoročnog zakonodavstva najavljenog u Strategiji Komisije od 24. srpnja 2020., pružatelji brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga ne bi imali pravnu osnovu za daljnje otkrivanje seksualnog zlostavljanja djece na svojim uslugama. Te dobrovoljne aktivnosti imaju dragocjenu ulogu u identifikaciji i spašavanju žrtava te smanjenju daljnjeg širenja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece, dok istodobno pridonose identifikaciji i istraživanju počinitelja te prevenciji kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece.

Komisija smatra da je nužno hitno poduzeti mjere. Stoga ovaj prijedlog predstavlja usko i ciljano zakonodavno privremeno rješenje s jednim ciljem stvaranja privremenog i strogo ograničenog odstupanja od primjenjivosti članka 5. stavka 1. i članka 6. Direktive o e-privatnosti, koji štite povjerljivost komunikacija i podataka o prometu. Tim se prijedlogom poštuju temeljna prava, uključujući prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka, istodobno omogućujući pružateljima brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga da se nastave koristiti određenim tehnologijama te da nastave sa svojim trenutačnim aktivnostima u mjeri u kojoj je to potrebno za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na svojim uslugama, do donošenja najavljenog dugoročnog zakonodavstva. Dobrovoljni napor za otkrivanje zlostavljanja djece za zadovoljavanje seksualnih potreba moraju isto tako biti ograničeni na upotrebu postojeće, suvremene tehnologije koja je u skladu s propisanim zaštitnim mehanizmima. Ova bi se Uredba trebala prestati primjenjivati u prosincu 2025. U slučaju da najavljeno dugoročno zakonodavstvo bude doneseno i stupi na snagu prije tog datuma, tim bi se zakonodavstvom ovu Uredbu trebalo staviti izvan snage.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Relevantna pravna osnova ovog prijedloga su članci 16. i 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”).

S obzirom da se ovom Uredbom predviđa privremeno odstupanje od određenih odredbi iz Direktive 2002/58/EZ, koja je donesena na temelju članka 95. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, prikladno je ovu Uredbu donijeti na temelju odgovarajuće odredbe članka 114. UFEU-a. Osim toga, nisu sve države članice donijele zakonodavne mjere u skladu s člankom 15. stavkom 1. Direktive o e-privatnosti u pogledu pružatelja brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga koji upotrebljavaju tehnologije u svrhu borbe protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu te donošenje takvih mjera podrazumijeva znatan rizik od rascjepkanosti što bi moglo negativno utjecati na unutarnje tržište. Stoga je prikladno ovu Uredbu donijeti na temelju članka 114. UFEU-a.

Člankom 16. UFEU-a uvodi se posebna pravna osnova za donošenje pravila u vezi sa zaštitom pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka koju provode institucije Unije, države članice pri provedbi aktivnosti koje spadaju u područje primjene prava Unije i pravila

povezanih sa slobodnim kretanjem takvih podataka. Budući da se elektronička komunikacija koja uključuje fizičku osobu obično smatra osobnim podacima, i ova bi se Uredba trebala temeljiti na članku 16. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s načelom supsidijarnosti djelovanje na razini EU-a može se poduzeti samo ako države članice predviđene ciljeve ne mogu ostvariti same. Intervencija EU-a potrebna je da bi se održala sposobnost pružatelja brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga da dobrovoljno otkrivaju i prijavljuju seksualno zlostavljanje djece na internetu i da uklanjaju materijale koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece te da bi se osigurao jedinstven i koherentan pravni okvir za predmetne aktivnosti na cijelom unutarnjem tržištu. Nedostatnim djelovanjem Unije u pogledu tog pitanja riskiralo bi se stvaranje rascjepkanosti ako bi države članice donijele različito nacionalno zakonodavstvo. Osim toga, takva nacionalna rješenja najvjerojatnije ne bi mogla biti donesena do 21. prosinca 2020. u svim državama članicama. Štoviše, odstupanje od primjene odredaba Direktive o e-privatnosti za određene aktivnosti obrade na razini Unije može se donijeti samo zakonodavstvom Unije. Stoga nijedna država članica koja djeluje sama ne može učinkovito postići cilj, pa čak ni države članice koje zajednički djeluju.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji jer se prijedlogom ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje postavljenih ciljeva. Njime se uvodi ciljano i privremeno odstupanje u pogledu određenih aspekata promjena trenutačnog okvira kako bi se osiguralo da određene mjere ostanu dopuštene u mjeri u kojoj su trenutačno u skladu s pravom Unije. Prijedlog posebice stvara privremeno i strogo ograničeno odstupanje od primjenjivosti članka 5. stavka 1. i članka 6. Direktive o e-privatnosti, s jednim ciljem da se pružateljima brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga omogući da nastave upotrebljavati određene tehnologije te da nastave trenutačne aktivnosti u mjeri u kojoj je to potrebno za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na njihovim uslugama, do donošenja najavljenog dugoročnog zakonodavstva. Odstupanje od revidiranog područja primjene Direktive o e-privatnosti mora se usko tumačiti, posebice jer će brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge i dalje biti regulirane Direktivom o e-privatnosti u pogledu svih svojih ostalih aktivnosti. Prijedlog stoga sadržava zaštitne mjere kojima se osigurava da tehnologije za koje se dopušta odstupanje udovoljavaju standardima najboljih praksi koje se trenutačno primjenjuju, a time se ograničava narušavanje povjerljivosti komunikacija i rizik od izbjegavanja mjera. Odstupanje je ograničeno na tehnologije kojima su se redovito koristile brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge u svrhu otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece prije stupanja na snagu ove Uredbe i njime se osigurava da vrste tehnologija koje se upotrebljavaju najmanje narušavaju privatnost u skladu s najnovijim dostignućima u industriji. Pružatelji usluga trebali bi objaviti i godišnja izvješća o poduzetoj obradi. Trajanje odstupanja ograničeno je na vremensko razdoblje koje je strogo nužno za donošenje dugoročnog zakonodavstva.

- **Odabir instrumenta**

Ciljevi ovog prijedloga mogu se najbolje postići uredbom. Time će se osigurati izravna primjenjivost odredbi te jedinstven i koherentan pristup na cijelom unutarnjem tržištu. To je od posebne važnosti jer se aktivnosti poduzeća za borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu primjenjuju na jedinstven način u njihovoj cjelokupnoj usluzi; različite

nacionalne mjere za prenošenje mogle bi predstavljati čimbenike koji odvrću od daljnjeg dobrovoljnog sudjelovanja. Štoviše, čini se da se samo uredbom može udovoljiti uvjetu datuma za početak primjene od 21. prosinca.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo

- **Savjetovanja s dionicima**

Nije primjenjivo

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo

- **Procjena učinka**

S obzirom na cilj politike i vremenski osjetljivu prirodu problema, ne postoje druge bitno drukčije opcije politike, a time ni odgovarajuća procjena učinka. Mjerom se posebice želi uvesti privremeno i strogo ograničeno odstupanje od primjenjivosti članka 5. stavka 1. i članka 6. Direktive o e-privatnosti kako bi se osiguralo da pružatelji usluga brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga mogu i dalje nakon 20. prosinca 2020. dobrovoljno upotrebljavati određene tehnologije za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na svojim uslugama, a do donošenja dugoročnog zakonodavstva. Dugoročno zakonodavstvo predložit će se u drugom tromjesečju 2021., kao što je najavljeno u Strategiji EU-a za učinkovitiju borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece, i bit će popraćeno procjenom učinka.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se u cijelosti uzimaju u obzir temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Predloženim se mjerama osobito uzima u obzir članak 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima kojim se štiti temeljno pravo svake osobe na poštovanje njezina privatnog i obiteljskog života, doma i komuniciranja, što obuhvaća i povjerljivost komunikacija. Osim toga, prijedlogom se uzima u obzir članak 24. stavak 2. Povelje kojim se predviđa da u svim radnjama u vezi s djecom, neovisno o tome poduzimaju li ih javna tijela ili privatne institucije, prioritet mora biti najbolji interes djeteta. Nadalje, u mjeri u kojoj obrada elektroničkih komunikacija koju provode pružatelji brojno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga s jedinom svrhom otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece spada u područje primjene odstupanja iz ovog prijedloga, na takvu se obradu i dalje primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka koja se u sekundarnom zakonodavstvu provodi člankom 8. stavkom 1. Povelje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj prijedlog ne utječe na proračun EU-a.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U članku 1. definiran je cilj prijedloga za stvaranje privremenog i strogo ograničenog odstupanja od primjene određenih obveza iz Direktive 2002/58/EZ, s jedinim ciljem da se pružateljima brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga omogući da nastave upotrebljavati tehnologije za obradu osobnih i drugih podataka u mjeri potrebnoj za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na svojim uslugama.

Članak 2. odnosi se na definiciju brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga iz Direktive (EU) 2018/1972 (Europski zakonik elektroničkih komunikacija) i na određene definicije u Direktivi 2011/93/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP.

U članku 3. utvrđuje se područje primjene odstupanja, stvaranjem ograničenog izuzeća od obveza utvrđenih člankom 5. stavkom 1. i člankom 6. Direktive o e-privatnosti za obradu osobnih i drugih podataka u vezi s pružanjem brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga potrebnih za upotrebu tehnologije, prema potrebi uključujući svako preispitivanje koje provodi čovjek koje je izravno povezano s upotrebom tehnologije, s jedinom svrhom otkrivanja ili prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu tijelima za izvršavanje zakonodavstva i organizacijama koje djeluju u javnom interesu protiv seksualnog zlostavljanja djece, te se utvrđuje popis uvjeta za primjenu takvog odstupanja.

U članku 4. navode se datum stupanja na snagu i datum početka primjene Uredbe te kada ili pod kojim se uvjetima Uredba prestaje primjenjivati.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o privremenom odstupanju od određenih odredbi Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tehnologija koje pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga upotrebljavaju za obradu osobnih i drugih podataka u svrhu borbe protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 16. stavak 2. u vezi s člankom 114. stavkom 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U Direktivi 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća² utvrđuju se pravila kojima se osigurava pravo na privatnost i povjerljivost u pogledu obrade osobnih podataka pri razmjenama podataka u području elektroničkih komunikacija. Ta Direktiva posebno precizira i nadopunjuje Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća³.
- (2) Direktiva 2002/58/EZ primjenjuje se na obradu osobnih podataka u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga. Definicija elektroničke komunikacijske usluge trenutačno se može naći u članku 2. točki (c) Direktive 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Direktivom (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ stavlja se izvan snage Direktiva 2002/21/EZ, s učinkom od 21. prosinca 2020. Od tog će datuma definicija elektroničkih komunikacijskih usluga biti zamijenjena novom definicijom, u članku 2. stavku 4. Direktive (EU) 2018/1972, koja obuhvaća brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge kako je definirano u članku 2. stavku 7. te direktive. Te će usluge, koje na primjer obuhvaćaju

¹ SL C , , str. .

² Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

³ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁴ Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, 24.4.2002., str. 33.).

⁵ Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija (SL L 321, 17.12.2018., str. 36.).

internetsku telefoniju (VoIP), usluge slanja poruka i usluge elektroničke pošte na internetu, stoga od 21. prosinca 2020. biti u području primjene Direktive 2002/58/EZ.

- (3) U skladu s člankom 6. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji Unija priznaje prava, slobode i načela određena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Člankom 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) štiti se temeljno pravo svake osobe na poštovanje njezina privatnog i obiteljskog života, doma i komuniciranja, što obuhvaća i povjerljivost komunikacija. Članak 8. Povelje odnosi se na pravo na zaštitu osobnih podataka. U članku 24. stavku 2. Povelje navodi se da u svim radnjama u vezi s djecom, neovisno o tome poduzimaju li ih javna tijela ili privatne institucije, prioritet mora biti najbolji interes djeteta.
- (4) Seksualno zlostavljanje i seksualno iskorištavanje djece ozbiljna su kršenja ljudskih prava, osobito prava djece da budu zaštićena od svih oblika nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, lošeg postupanja ili iskorištavanja, uključujući seksualno zlostavljanje, kako je predviđeno Konvencijom Ujedinjenih naroda iz 1989. o pravima djeteta te Poveljom. Digitalizacija je donijela brojne koristi za društvo i gospodarstvo, ali i izazove, uključujući povećanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu. Zaštita djece na internetu jedan je od prioriteta Unije. Komisija je 24. srpnja 2020. donijela Strategiju EU-a za učinkovitiju borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece⁶ („Strategija”) s ciljem da se pruži učinkovit odgovor na razini Unije na kazneno djelo seksualnog zlostavljanja djece.
- (5) Određeni pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga, kao što su usluge elektroničke pošte i slanja poruka na internetu, već se koriste posebnim tehnologijama za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu na svojim uslugama tijelima nadležnima za izvršavanje zakonodavstva i organizacijama koje djeluju u javnom interesu protiv seksualnog zlostavljanja djece ili za uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. Te organizacije obraćaju se nacionalnim dežurnim telefonskim linijama za prijavu materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece te organizacijama čija je svrha smanjiti seksualno iskorištavanje djece i spriječiti viktimizaciju djece, a smještene su u Uniji i u trećim zemljama. Zajednički, te dobrovoljne aktivnosti imaju dragocjenu ulogu u identifikaciji i spašavanju žrtava te smanjenju daljnjeg širenja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece, dok istodobno pridonose identifikaciji i istraživanju počinitelja te prevenciji kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece.
- (6) Do 20. prosinca 2020. obrada osobnih podataka koju vrše pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga putem dobrovoljnih mjera u svrhu otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece uređena je Uredbom (EU) 2016/679.
- (7) Direktiva 2002/58/EZ ne sadržava nikakve posebne odredbe o obradi osobnih i drugih podataka u vezi s pružanjem elektroničkih komunikacijskih usluga u svrhu otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. Međutim, u skladu s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ, države članice mogu donijeti zakonodavne mjere za ograničavanje područja primjene prava i obveza predviđenih, među ostalim, člancima 5. i 6. te Direktive, koji se odnose na povjerljivost komunikacije i podataka o

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za učinkovitiju borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece, 24.7.2020., COM(2020) 607 final

prometu, u svrhu sprječavanja, istrage, otkrivanja i progona kaznenih djela povezanih sa seksualnim zlostavljanjem djece. U nedostatku takvih zakonodavnih mjera i do donošenja novog dugoročnijeg pravnog okvira za učinkovito suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece na razini Unije, kako je najavljeno u Strategiji, ne bi postojala pravna osnova da pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga nastave i nakon 21. prosinca 2020. otkrivati i prijavljivati seksualno zlostavljanje djece na internetu i uklanjati materijal koji sadržava seksualno zlostavljanje djece u svojim uslugama.

- (8) Stoga ova Uredba predviđa privremeno odstupanje od članka 5. stavka 1. i članka 6. Direktive 2002/58/EZ, koji štite povjerljivost komunikacija i podataka o prometu. Budući da je Direktiva 2002/58/EZ donesena na temelju članka 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, prikladno je donijeti ovu Uredbu na istoj pravnoj osnovi. Nadalje, nisu sve države članice donijele zakonodavne mjere na nacionalnoj razini kako bi ograničile područje primjene prava i obveza predviđenih tim odredbama u skladu s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ, a donošenje takvih mjera podrazumijeva znatan rizik od rascjepkanosti, što bi moglo negativno utjecati na unutarnje tržište.
- (9) S obzirom na to da će se elektroničke komunikacije koje uključuju fizičke osobe obično smatrati osobnim podacima, i ova Uredba trebala bi se temeljiti na članku 16. Ugovora, u kojem se navodi posebna pravna osnova za donošenje pravila povezanih sa zaštitom pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka koju provode institucije Unije i države članice pri provođenju aktivnosti u okviru područja primjene prava Unije, i pravila povezana sa slobodnim kretanjem takvih podataka.
- (10) U mjeri u kojoj obrada osobnih podataka u vezi s elektroničkim komunikacijskim uslugama koje pružaju brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge s jedinom svrhom otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece spada u područje primjene odstupanja predviđenog ovom Uredbom, Uredba (EU) 2016/679 primjenjuje se na takvu obradu, uključujući zahtjev da se prije primjene predmetnih tehnologija provede procjena učinka predviđenih postupaka obrade, prema potrebi, u skladu s člankom 35. te uredbe.
- (11) Budući da je jedini cilj ove Uredbe omogućiti nastavak određenih postojećih aktivnosti usmjerenih na suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu, odstupanje predviđeno ovom Uredbom trebalo bi biti ograničeno na ustaljenu tehnologiju kojom su se redovito koristile brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge u svrhu otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece prije stupanja na snagu ove Uredbe. Upućivanje na tehnologiju po potrebi obuhvaća svako preispitivanje koje provodi čovjek koje je izravno povezano s upotrebom tehnologije te nadgledanje te upotrebe. Upotreba predmetne tehnologije stoga bi trebala biti uobičajena u industriji, bez nužnog uvjetovanja da svi pružatelji upotrebljavaju tu tehnologiju i bez sprečavanja daljnjeg razvoja tehnologije na način prilagođen očuvanju privatnosti. U tom bi pogledu trebalo biti nebitno koristi li se određeni pružatelj, koji se želi osloniti na to odstupanje, već takvom tehnologijom na datum stupanja na snagu ove Uredbe. Vrste tehnologija koje se primjenjuju trebale bi u najmanjoj mogućoj mjeri narušavati privatnost u skladu s najnovijim dostignućima u industriji i ne bi smjele obuhvaćati sustavno filtriranje i skeniranje komunikacija koje sadržavaju tekst, već samo istraživati određene komunikacije u slučaju konkretnih elemenata sumnje na seksualno zlostavljanje djeteta.

- (12) Kako bi se što je više moguće osigurala točnost i pouzdanost, korištena tehnologija trebala bi, u skladu s najnovijim dostignućima u industriji, biti takva da ograničava stopu pogrešaka lažno pozitivnih rezultata u najvećoj mogućoj mjeri i da prema potrebi bez odlaganja ispravi sve takve pogreške do kojih bi svejedno moglo doći.
- (13) Osobne i druge podatke koji se upotrebljavaju tijekom provođenja aktivnosti obuhvaćenih odstupanjem utvrđenim ovom Uredbom te razdoblje tijekom kojeg se podaci naknadno zadržavaju u slučaju pozitivnih rezultata treba svesti na najmanju moguću mjeru kako bi se osiguralo da odstupanje ostane ograničeno na ono što je strogo nužno.
- (14) Kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost u pogledu poduzetih aktivnosti na temelju odstupanja, pružatelji usluga trebali bi objavljivati godišnja izvješća o obradi koja spada u područje primjene ove Uredbe, uključujući vrstu i količinu obrađenih podataka, broj identificiranih slučajeva, mjere primijenjene za odabir i poboljšanje ključnih pokazatelja, broj i omjere pogrešaka (lažno pozitivnih slučajeva) raznih upotrijebljenih tehnologija, mjere primijenjene za ograničavanje stope pogrešaka i postignutu stopu pogrešaka, politiku zadržavanja i primijenjene zaštitne mjere za zaštitu podataka.
- (15) Ova bi Uredba trebala stupiti na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* kako bi se osigurala njezina primjena od 21. prosinca 2020.
- (16) Ovom se Uredbom ograničava pravo na zaštitu povjerljivosti komunikacija i odступа od odluke donesene u Direktivi (EU) 2018/1772 da u pogledu privatnosti brojevnio neovisne interpersonalne komunikacijske usluge podliježu istim pravilima kao i sve ostale elektroničke komunikacijske usluge. Stoga bi razdoblje primjene ove Uredbe trebalo biti ograničeno na razdoblje do 31. prosinca 2025., odnosno vremensko razdoblje koji je razumno potrebno za donošenje novog dugoročnog pravnog okvira s razrađenijim zaštitnim mjerama. U slučaju da se dugoročno zakonodavstvo donese i stupi na snagu prije tog datuma, tim bi se zakonodavstvom stavilo izvan snage ovu Uredbu.
- (17) Pružatelji brojevnio neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga trebali bi podliježati posebnim obvezama utvrđenima u Direktivi 2002/58/EZ u vezi sa svim drugim djelatnostima koje su u okviru njezina područja primjene.
- (18) Cilj je ove Uredbe stvoriti privremeno odstupanje od određenih odredbi Direktive 2002/58/EZ, bez stvaranja rascjepkanosti na unutarnjem tržištu. Osim toga, nacionalna rješenja najvjerojatnije ne bi bila na vrijeme donesena u svim državama članicama. S obzirom na to da države članice ne mogu dostatno ostvariti taj cilj, već se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva. Ona uvodi privremeno i strogo ograničeno odstupanje od primjene članka 5. stavka 1. i članka 6. Direktive 2002/58/EZ s nizom zaštitnih mjera kako bi se osiguralo da ne prelazi ono što je potrebno za postizanje postavljenih ciljeva.

- (19) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ i on je dostavio svoje mišljenje [...].

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju privremena i strogo ograničena pravila koja odstupaju od određenih obveza utvrđenih u Direktivi 2002/58/EZ, s jedinim ciljem da se pružateljima brojerno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga omogući da nastave upotrebljavati tehnologije za obradu osobnih i drugih podataka u mjeri potrebnoj za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na svojim uslugama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „brojevno neovisna interpersonalna komunikacijska usluga” znači uslugu kako je definirana u članku 2. stavku 7. Direktive (EU) 2018/1972;
- (2) „seksualno zlostavljanje djece na internetu” znači:
 - (a) materijal koji čini dječju pornografiju kako je definirana u članku 2. točki (c) Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća;
 - (b) mamljenje djece u svrhu sudjelovanja u seksualnim aktivnostima s djetetom ili proizvodnju dječje pornografije na bilo koji od sljedećih načina:
 - i. vrbovanjem djeteta nudičenjem darova ili drugih koristi;
 - ii. prijetnjom djetetu negativnim posljedicama koje mogu imati znatan utjecaj na dijete;
 - iii. prikazivanjem djetetu pornografskog sadržaja ili stavljanjem djetetu takvog sadržaja na raspolaganje;
 - (c) „pornografska predstava” kako je definirana u članku 2. točki (e) Direktive 2011/93/EU.

Članak 3.

Područje primjene odstupanja

Posebne obveze utvrđene u članku 5. stavku 1. i članku 6. Direktive 2002/58/EZ neće se primjenjivati na obradu osobnih i drugih podataka u vezi s pružanjem brojerno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga koje su strogo potrebne za

⁷

Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL C 20, 21.1.2019., str. 1.).

upotrebu tehnologije s jedinom svrhom uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece i otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu tijelima za izvršavanje zakonodavstva i organizacijama koje djeluju u javnom interesu protiv seksualnog zlostavljanja djece, pod uvjetom:

- (a) da je obrada proporcionalna i ograničena na ustaljene tehnologije koje redovito upotrebljavaju pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga u tu svrhu prije stupanja na snagu ove Uredbe, a koje su u skladu s najnovijim dostignućima u industriji i najmanje narušavaju privatnost;
- (b) da je korištena tehnologija sama po sebi dovoljno pouzdana na način da ograničava u najvećoj mogućoj mjeri stopu pogrešaka u vezi s otkrivanjem sadržaja koji predstavlja seksualno zlostavljanje djece, a ako se takve sporadične pogreške pojave, njihove se posljedice ispravljaju bez odgađanja;
- (c) da je tehnologija koja se upotrebljava za otkrivanje mamljenja djece ograničena na upotrebu relevantnih ključnih pokazatelja, kao što su ključne riječi i objektivno utvrđeni čimbenici rizika poput razlike u godinama, ne dovodeći u pitanje pravo na preispitivanje koje provodi čovjek;
- (d) da je obrada je ograničena na ono što je strogo potrebno u svrhu otkrivanja i prijavljivanja seksualnog zlostavljanja djece na internetu i uklanjanja materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece i, ako seksualno zlostavljanje djece na internetu nije otkriveno i potvrđeno kao takvo, da se odmah briše;
- (e) da pružatelj godišnje objavljuje izvješće o svojoj povezanoj obradi, uključujući vrstu i količinu obrađenih podataka, broj utvrđenih slučajeva, mjere primijenjene za odabir i poboljšanje ključnih pokazatelja, brojeve i omjere pogrešaka (lažno pozitivnih slučajeva) raznih upotrijebljenih tehnologija, mjere primijenjene za ograničavanje stope pogrešaka i postignute stope pogrešaka, politiku zadržavanja i primijenjene zaštitne mjere za zaštitu podataka.

U pogledu točke (c), ako je seksualno zlostavljanje djece na internetu otkriveno i potvrđeno kao takvo, relevantni podaci mogu se zadržati samo u sljedeće svrhe i samo tijekom potrebnog vremenskog razdoblja:

- za izvještavanje o njemu i odgovaranje na proporcionalne zahtjeve tijela za izvršavanje zakonodavstva i drugih relevantnih javnih tijela;
- za blokiranje računa dotičnog korisnika;
- u vezi s podacima koji su pouzdano utvrđeni kao dječja pornografija, za stvaranje jedinstvenog, ireverzibilnog digitalnog potpisa (engl. „hash”).

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 21. prosinca 2020. do 31. prosinca 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik